

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Rayon/ Munițipiy

Yaşamak eri

Üretmāk kurumnarı:

Ürenicinin adı, soyadı

2-inci TEST

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI

ALIŞTIRMAK İÇİN TESTLÄR
LİTEY ÇEVİRİMİ

Gumanitar profili

Fevralin, 2021

Tamannamak vakıdı – 180 minut

Läüzımnı tedariklär: *maavi renkli kalem.*

Ürenici için nasaatlar:

- Dikat oku herbir cümleyi, verilmiş işi tamanna.
- Kendibaşına işlä.

İi saatlan!

Toplam sayısı: _____

Gum. prof.lab. (2)

Adam sınaşık insanın arasında yaşasın. O dostlaşêr başkalarinnan, unudarak kafadarin millet ilgiliini, onun kan tarafını. En sıkı dostlaşêr türlü milletlär zor vakıtlarda. Öläydi revolütiya vakıdılarında da, şivil cengin vakıdılarında da, yıkıntılıkları düzmäk vakıdılarında da, açlık vakıdılarında da hem şindi dä... Salt dostlarlan yannaşık, kol-kola olur kolayı bayırları üstelemää, kelemä sökmää, demir kaynatmaa, kömür çıkarmaa, elektrostantıya düzmää, kosmosu zapetmää. Salt yannaşık çalışarak, var kolayı zorluu hem kaybı üstelemää, candan da barabar sevinmää ortak işlerin faydasına.

Dost ayırmaa – büyük iştir dünnedä. İnsanın arasında bir pek derin fikirli söyleyiş boşuna gezmeer: “Sölä bana, kim senin dostun, da bän tanıyacam, kimsin sän”. Dop-dooru bu, haliz açan laf gider diil ayırı insan için, ama bütün millet için.

Bizim denk kardaşlarımız her adımda görünür. Deyelim örnek gibi, ki Miti Kara Çobanın yazılarını çoktan biler rus okuyucuları Vatanın herbir köşesindä. Rusçaya çevirildi Stepan Kuroglunun, Dionis Tanasoglunun, Mina Kösenin şiirleri, Nikolay Baboglunun prozası...

Var umut, ki bizim yazıcılarımızı taa ii bilecek geleceemizdä başka okuyucular da. Var umut, ki gagauz yazıcıları talmaçlayaceklar başka dillerdän şindiki hem klasika literaturadan yaratmaları. Var nereyi zaamet dökmää – Ana Vatanımızın kanadı altında çok millet yaşêêr, hepsi dä, nicä düşer kardaşlara, isteerlär çok bilsinnär biri-biri için. Dostluk, kardaşlık, nicä bir keskin şafk, kuşêêr zamanı da, ortalı da, aydınadarak kısmetlää dooru geniş yolumuzu.

(Gavril Gaydarcı “*Ayırılmaz kardaşlık*”)

No	İtem	Ballar	
I	Verili fragmentä analiz yapın	31 bal	
1.	Verili fragmenti dikat okuyun da aşağıdaki soruşlara cuvap verin: a) nezaman insannar biri-birinnän sıkı dostlaşêr? (2 cümlä) _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
	b) salt dostlarlan yannaşık nelär olur yapmaa? (2 cümlä) _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2

2.	Sizin bakışınıza göre dostluk nedir? Görgünüzü temelleneräk, cevap verin. (4 cümle)	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
3.	“Dost ayırmaa – büyük iştir dünnedü...” Kendi düşünmeklerinizi bu deyimä açıklayın. (4 cümle)	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4.	Avtorun son cümlesinnän kayılsınız mı? Yazdırın sevdi dostunuzu, inandırın. (3 cümle)	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	Bulun da sıralayın dört artistik kolaylı, angılarını avtor kullanmış bu fragmenttä. Onları çıkarın, ne olduğunu – belli edin.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
6.	Siz zaametinizi nereyi dökmää hazırsınız? Sayıklayın. (5 cümle)	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

II	Aşağıdaki sorulara cevap verin	29 bal	
1.	<p>Tekstten:</p> <p>a) iki haliştennik çıkarın, afikslerini belli edin;</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>b) bir adlık hem bir işlik, neredä vokal dönmesi var çıkarın da vokal dönmesini gösterin.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>
2.	<p>Nişannıkların iş:</p> <p>a) fragmentin bitki cümlesindän iki nişannık çıkarın;</p> <p>_____</p> <p>b) örneklerinizi yaratırmak uurlarına koyun.</p> <p><i>denklik uuru</i> <i>yaraştırıcı uuru</i> <i>üstünnük uuru</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>
3.	<p>Verili işliklerin morfologiya nişannarını (<i>çalımını, zamanını, üzünü, sayısını</i>) yazın.</p> <p>yaşasın - _____</p> <p>bilecek - _____</p> <p>isteerlär - _____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>
4.	<p>1. Bulun da çıkarın izafet konstrukıyasında lafbirleşmesi:</p> <p>a) ikinci hesaptan _____</p> <p>b) üçüncü hesaptan _____</p> <p>2. Verili lafbirleşmesine doludan sintaksis analizini yapın:</p> <p>Bizim kardaşlarımız</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>
5.	<p>“kardaşlarımız” lafa morfologiya analizini yapın.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>

6.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
III	Mini-yaratma	40 bal	
	<p>“Halklar dostlukta, birliktä kaaviydir” temasına görä kendi fikrinizi açıklayın (1-1,5 sayfa). Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadaki planı hesaba alın:</p> <p>1. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı olsun.</p> <p>2.Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).</p> <p>3. Dolu hem dooru literatūra dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, lääzımnı materialı kullanın.</p> <p>4. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliininizi gösterin.</p>	L 0 2 4 6 8 10 12 L 0 2 4 6 8 10 L 0 2 4 6 8 10 L 0 2 4 6 8	L 0 2 4 6 8 10 12 L 0 2 4 6 8 10 L 0 2 4 6 8

